

PROGRAM

GOSPODARJENJA
S KOMUNALNIMI ODPADKI
V OBČINI SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

VSEBINA

1. UVOD
2. IZHODIŠČNI PODATKI ZA IZDELAVO PROGRAMA
3. OSNOVE GOSPODARJENJA Z ODPADKI
 - 3.1. Pravne osnove
 - 3.1.1. Obseg in zagotavljanje gospodarjenja z odpadki
 - 3.1.2. Predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki
 - 3.1.3. Obveznosti lokalnih skupnosti
 - 3.2. Tehnološke osnove
 - 3.2.1. Preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov ter njihovih škodljivih vplivov
 - 3.2.1.1. Kvantitativni preprečevalni ukrepi
 - 3.2.1.2. Kvalitativni preprečevalni ukrepi
 - 3.2.1.3. Od izkoriščanja odvisni preprečevalni ukrepi
 - 3.2.2. Ločeno zbiranje in prevzemanje odpadkov
 - 3.2.2.1. Ločeno zbiranje in prevzemanje ostankov komunalnih odpadkov
 - 3.2.2.2. Ločeno zbiranje in prevzemanje ločenih frakcij
 - 3.2.2.3. Ločeno zbiranje in prevzemanje kosovnih odpadkov
 - 3.2.2.4. Ločeno zbiranje in prevzemanje nevarnih frakcij
 - 3.2.3. Ravnanje s prevzetimi odpadki
 - 3.2.3.1. Ravnanje s prevzetimi ostanki komunalnih odpadkov
 - 3.2.3.2. Ravnanje s prevzetimi ločenimi frakcijami
 - 3.2.3.3. Ravnanje s prevzetimi kosovnimi odpadki
 - 3.2.3.4. Ravnanje s prevzetimi nevarnimi frakcijami
 - 3.2.3.5. Ravnanje z odpadki v regijskem centru za ravnanje z odpadki ¹⁶
 - 3.2.3.5.1. Sprejem in vhodna kontrola odpadkov
 - 3.2.3.5.2. Mehanska predobdelava odpadkov ¹⁷
 - 3.2.3.5.3. Sortiranje ločenih frakcij
 - 3.3. Tehnične osnove
 - 3.3.1. Objekti in naprave za ravnanje z odpadki
 - 3.3.1.1. Zbiralnice ločenih frakcij ¹⁸
 - 3.3.1.2. Zbirni center ¹⁹
 - 3.3.1.3. Odlagališče
 - 3.3.2. Oprema za ravnanje s komunalni odpadki
 - 3.3.2.1. Zbiralnice ločenih frakcij
 - 3.3.2.2. Zbirni center
 - 3.3.2.2.1. Kontejnerji za prevzemanje odpadkov v zbirnem centru
 - 3.3.2.2.2. Protipožarna oprema

4. DELO Z JAVNOSTJO PRI RAVNANJU Z ODPADKI
 - 4.1. Vloga in pomen dela z javnostjo pri ravnanju z odpadki
 - 4.2. Argumenti za delo z javnostjo pri ravnanju z odpadki
 - 4.3. Sodelovanje javnosti pri ravnanju z odpadki
 - 4.4. Pristopi za spodbujanje javnosti za sodelovanje pri načrtovanju ravnanju z odpadki
 - 4.4.1. Organiziranje javnih tribun
 - 4.4.2. Organiziranje posvetovalnih skupin
 - 4.4.3. Vključevanje v občinske odbore komunalnega gospodarstva
 - 4.4.4. Vključevanje v delo občinskih in krajevnih organov
 - 4.4.5. Organiziranje iger
 - 4.4.6. Informacijsko središče
 - 4.5. Motiviranost javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki
 - 4.6. Reagirane javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki
 - 4.7. Problemi sodelovanja javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki
 - 4.7.1. Nereprezentativnost sodelujočih
 - 4.7.2. Konzervativnost javnosti
 - 4.7.3. Grožnja predstavniški demokraciji
 - 4.7.4. Nezanimanje javnosti
 - 4.7.5. Nekulturno reagiranje javnosti
 - 4.7.6. Neizpolnjena pričakovanja javnosti
 - 4.7.7. Izobraženost in usposobljenost izvajalcev
 - 4.7.8. Vrednotenje učinkovitosti sodelovanja
 - 4.7.9. Sankcioniranje zavračanja sodelovanja
5. STROŠKI
 - 5.1. Prva faza ločenega zbiranja in prevzemanja komunalnih odpadkov
 - 5.2. Druga faza ločenega zbiranja in prevzemanja komunalnih odpadkov
6. ZAKLJUČEK

Viri in literatura

Opombe

Slike

Sheme

1. UVOD

Vzroki za obremenjevanje tal, zraka in voda s škodljivimi snovmi so raznoliki. Tudi odpadki, ki jih proizvajamo občani, predstavljajo kot negativen produkt našega načina življenja in dela, velik delež pri onesnaževanju ter razvrednotenju okolja, predvsem zaradi procesov urbanizacije in industrializacije družbe.

Da bi se okolje obvarovalo pred vedno bolj škodljivimi vplivi nastalih odpadkov, mora vsak sodoben koncept gospodarjenja z odpadki vsebovati aktivnosti oz. ukrepe, ki bodo ciljno usmerjeni k zmanjševanju količin odpadkov namenjenih odlaganju, zmanjšanju nevarnostnega potenciala v odpadkih ter aktivnostim za čim večjo snovno in energetske izrabo odpadkov.

Za realizacijo uspešnega sistema gospodarjenja z odpadki je potrebno vzpostaviti sistem postopnega preprečevanja nastajanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov ter njihovega nevarnostnega potenciala na izvoru, ločenega zbiranja, prevzemanja in oddajanja čim čistejših frakcij odpadkov, za povečanje izrabe snovne in energetske vrednosti odpadkov, okolju sprejemljivo in varno odlaganje ostankov odpadkov ter izgradnjo objektov za njihovo obdelavo in predelavo ter končno oskrbo, ki posledično omogočajo količinsko razbremenjevanje odlagališč in znižanje nevarnostnega potenciala odpadkov.

Ta skrb je vodila pristojne občinske organe in službe, k čimprejšnji ureditvi gospodarjenja z odpadki na celotnem območju občine Sv. Jurij ob Ščavnici, v skladu z republiškimi predpisi ter usmeritvami.

Uvedba učinkovitega sistema gospodarjenja z odpadki v občini, zahteva koordiniran medobčinski pristop, tako glede določitve enotne tehnologije, potrebnih tehničnih in finančnih sredstev, razpoložljivih prostorskih možnosti za izgradnjo infrastrukturnih objektov ter naprav za ravnanje z odpadki, zadostnosti kadrov, itd.

Pričujoči program predstavlja detajlnejši pristop k gospodarjenju z odpadki na občinski ravni in nakazuje osnove za ravnanje z odpadki na medobčinski in republiški ravni, ki omogočajo doseganje ciljev republiških strateških usmeritev na področju ravnanja z odpadki.

V programu so obravnavani komunalnimi odpadki in njim podobni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, vendar pojem » komunalni odpadki « uporabljamo, kadar le – to narekujejo definicije predpisov, drugače pa jih nadomeščamo z izrazom » odpadek. «

2. IZHODIŠČNI PODATKI ZA IZDELAVO PROGRAMA¹

- površina (km ²).....	51
- število gospodinjstev	836
- število prebivalcev	3 023
- število naselij	27
- število poslovnih prostorov.....	38
- število obrtnih delavnic	5
- število industrijskih obratov	2
- število pokopališč	1

Tabela 1 : Gospodinjstva in prebivalci po naseljih

Naselje	Gospodinjstva	Prebivalci
Biserjane	24	102
Blaguš	16	70
Bolehnečiči	29	138
Brezje	10	43
Čakova	18	86
Dragotinci	33	133
Gabrc	10	24
Galušak	21	68
Grabonoš	67	234
Grabšinci	21	77
Jamna	32	120
Kočki Vrh	9	33
Kokolajnščak	23	79
Kraljevci	41	154
Kupetinci	26	98
Kutinci	13	55
Mali Moravščak	3	7
Rožički Vrh	72	230
Selišči	25	110
Slaptinci	38	151
Sovjak	87	285
Stanetinci	26	95
Stara gora	23	74
Terbegovci	39	130
Sv. Jurij ob Ščavnici	68	236
Ženik	36	107
Žihlava	26	84
Skupaj	836	3 023

Tabela 2 : Poslovni prostori, obrtne delavnice in industrijski obrati po naseljih

Naselje	Poslovni prostori	Obrtne delavnice	Industrijski obrati
Biserjane	4	2	1
Blaguš	2		
Bolehnečiči	4		
Čakova	1		
Dragotinci	2		
Galušak	1		
Grabonoš	2		
Grabšinci	1		
Jamna	5		
Sv. Jurij ob Ščavnici	14		
Ženik	1		
Žihlava	1	3	1
Skupaj	38	5	2

Tabela 3 : Pokopališča po naseljih

Naselje	Pokopališča
Sv. Jurij ob Ščavnici	1

3. OSNOVE GOSPODARJENJA Z ODPADKI

3.1. Pravne osnove

3.1.1. Obseg in zagotavljanje gospodarjenja z odpadki

Gospodarjenje z odpadki zajema preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov ter njihovih škodljivih vplivov na okolje in ravnanje z odpadki.²

Preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov zajema aktivnosti ter ukrepe pri proizvodnji in porabi dobrin, s katerimi se dosega preprečevanje ter zmanjševanje nastajanja odpadkov.

Preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov zagotavljajo :

- Republika Slovenija,
- lokalne skupnosti,
- subjekti proizvodnih in storitvenih dejavnosti,
- izvajalci javnih služb ravnanja z odpadki in
- povzročitelji odpadkov.

Ravnanje z odpadki zajema zbiranje, prevažanje, predelavo in odstranjevanje odpadkov, vključno s kontrolo tega ravnanja ter okoljevarstvenimi ukrepi po zaključku delovanja objekta ali naprave za predelavo ali odstranjevanje odpadkov.

Ravnanje z odpadki zagotavljata Republika Slovenija in lokalne skupnosti z opravljanjem javnih gospodarskih služb na lokalni, medobčinski in republiški ravni.

Republika Slovenija je pristojna za politiko na področju ravnanja z odpadki, z javnimi službami pa ob zbiranju določenih vrst odpadkov, zagotavlja tudi kompostiranje in uničenje komunalnih odpadkov ter odlaganje njihovih preostankov po uničenju.

Lokalne skupnosti so pristojne za zagotavljanje javne službe ravnanja z embalažo, ki je komunalni odpadki (klasifikacijska številka 15 01) in komunalnimi odpadki, vključno z ločenimi frakcijami (klasifikacijska številka 20).

3.1.2. Predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki

Nekateri republiški predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki :

- Zakon o varstvu okolja,
- Zakon o gospodarskih javnih službah,
- Zakon o lokalni samoupravi,
- Nacionalni program varstva okolja,
- Strateške usmeritve Republike Slovenije za ravnanje z odpadki,
- Pravilnik o ravnanju z odpadki,
- Pravilnik o odlaganju odpadkov,
- Pravilnik o sežiganju odpadkov,
- Pravilnik o ravnanju z baterijami in akumulatorji,
- Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo,
- Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki,
- Uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi odlaganje odpadkov
- Navodilo za oblikovanje cen storitev obveznih lokalnih javnih služb,
- Uredba o predhodni prijavi cen komunalnih storitev,
- itd.

Ravnanje z odpadki v občini Sv. Jurij ob Ščavnici urejajo :

- Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Sv. Jurij ob Ščavnici,
- Odlok o dodelitvi koncesije za opravljanje gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Sv. Jurij ob Ščavnici,
- Koncesijska pogodba za opravljanje gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Sv. Jurij ob Ščavnici,
- Program gospodarjenja s komunalnimi odpadki v občini Sv. Jurij ob Ščavnici in
- Cenik storitev javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Sv. Jurij ob Ščavnici.

3.1.3. Obveznosti lokalnih skupnosti

Na podlagi predpisov, navedenih v poglavju 3.1.2. tega programa, je lokalna skupnost pristojna za javno službo, s katero se zagotavlja ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, tako da se iz celotnega snovnega toka komunalnih odpadkov, ki se zbirajo, izločajo ločene in nevarne frakcije.

Izločevanje ločenih frakcij se mora zagotoviti :

- z ločenim zbiranjem in prevzemanjem v zbiralnicah ločenih frakcij,
- z ločenim zbiranjem in prevzemanjem v zbirnih centrih,
- s prevzemanjem kosovnih odpadkov na prevzemnih mestih kosovnih odpadkov in v zbirnih centrih ter
- z razvrščanjem zbranih komunalnih odpadkov v sortirnici.

Izločevanje nevarnih frakcij se mora zagotoviti :

- z ločenim zbiranjem in prevzemanjem v zbiralnicah nevarnih odpadkov,
- z ločenim zbiranjem in prevzemanjem v premičnih zbiralnicah nevarnih odpadkov,
- s prevzemanjem nevarnih frakcij v zbirnih centrih.

Zbiralnica ločenih frakcij se mora urediti za vsakih 500 prebivalcev, ni pa je potrebno urediti v naselju z gostoto poselitve manj kot 300 prebivalcev na km².

Zbiralnica nevarnih frakcij se mora urediti v naselju z več kot 25.000 prebivalcev, v naseljih z več kot 1.000 prebivalci, v katerih ni zbiralnice nevarnih frakcij, pa se mora organizirati najmanj enkrat v koledarskem letu zbiranje nevarnih frakcij s premično zbiralnico nevarnih frakcij, ki mora imeti v posameznem naselju postanek vsaj tri ure.

Zbirni center se mora urediti na območju vsake občine in za vsako naselje z več kot 8.000 prebivalci. Zbirnega centra ni potrebno urediti na območju občine z manj kot 3.000 prebivalci, če je zbiranje frakcij zagotovljeno v enem zbirnem centru na območju sosednjih občin.

Zbiranje kosovnih odpadkov se mora zagotoviti v vsakem naselju, ne glede na število prebivalcev, najmanj enkrat letno.

Zahteve v zvezi z ravnanjem z nevarnimi frakcijami morajo biti izpolnjene najkasneje 31. 12. 2001, v zvezi z ravnanjem z ločenimi frakcijami pa najkasneje 31. 12. 2003.

Za zagotavljanje javne službe ravnanja z odpadki lokalne skupnosti :

1. Sprejemajo odloke in druge odločitve, ki so potrebne za zagotovitev javne službe :

- Odlok o lokalnih gospodarskih javnih službah,
- Odlok o načinu opravljanja javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki,
- cenik storitev za opravljanje javne službe in
- program gospodarjenja z odpadki za katere so pristojne, ki mora biti v skladu s Strateškimi usmeritvami Republike Slovenije na področju ravnanja z odpadki, itd.).

2. Organizirajo v imenu svojih prebivalcev zajem in končno oskrbo komunalnih odpadkov, kar pomeni, da :

- z izvajalci javne službe vzpostavijo poslovni odnos za opravljanje javne službe,
- zagotovijo prostor in opremo za :
 - zbiralnice ločenih frakcij,
 - zbiralnice in premične zbiralnice nevarnih frakcij in
 - zbirni center (občinski zbirni center);

- zagotovijo prostor za odlaganje preostankov komunalnih odpadkov.

3. Sodelujejo pri interesnem in kapitalskem združevanju občin za izgradnjo objektov, ki omogočajo dolgoročno reševanje problematike odpadkov, kot so :

- regijski centri za ravnanje z odpadki in
- objekti in oprema za obdelavo, predelavo in odstranjevanje odpadkov.

3.2. Tehnološke osnove

Kot tehnološke osnove za gospodarjenje z odpadki na območju občine Sv. Jurij ob Ščavnici se uporabijo republiške strateške usmeritve za ravnanje z odpadki ter organizacijski model ravnanja z odpadki družbe Saubermacher, ki je usklajen z republiškimi usmeritvami.

Tehnološke osnove gospodarjenja z odpadki predstavljajo okvirno tehnično - tehnološko konkretizacijo temeljnih načel strateških usmeritev ravnanja z odpadki in na podlagi tehnoloških ukrepov usmerjajo aktivnosti za :

- postopno zmanjševanje količin odpadkov ter njihovega nevarnostnega potenciala na izvoru,
- ločen zajem čim čistejših frakcij odpadkov,
- povečanje izrabe snovne in energetske vrednosti odpadkov,
- varno in končno oskrbo odpadkov ter
- sanacijo starih bremen.

Ti tehnološki ukrepi, ki pomenijo tudi sistemsko vzpostavljanje zajema odpadkov in gradnjo gospodarskih infrastrukturnih objektov za njihovo obdelavo ter predelavo in končno oskrbo, posledično omogočajo količinsko razbremenjevanje odlagališč ter znižanje nevarnostnega potenciala odpadkov.

Za uspešno realizacijo koncepta gospodarjenja z odpadki je potrebno, da je :

- proces kroženja posameznih dobrin zaključen; od porabe surovin, proizvodnje in potrošnje dobrin, do ponovnega izkoriščanja odpadkov ter ponovne proizvodnje dobrin, s čimer se doseže visoka stopnja preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov³ ;
- sistem gospodarjenja z odpadki usklajen z drugimi gospodarskimi sistemi ter medsebojno povezan na različnih ravneh pristojnosti ravnanja z odpadki, s čimer se doseže visoka stopnja ponovne izkoriščenosti nastalih odpadkov.

3.2.1. Preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov ter njihovih škodljivih vplivov

PREPREČEVATI NASTAJANJE ODPADKOV, ČE PA LE – TI ŽE NASTANEJO, ZMANJŠEVATI NJIHOVE ŠKODLJIVE VPLIVE NA OKOLJE.

Preprečevanje nastajanja odpadkov predstavlja prvo in najzahtevnejšo fazo na poti reševanja problematike odpadkov, saj je najboljši odpadek tisti, ki sploh ne nastane, vanjo pa so vključeni vsi, ki povzročajo odpadke.

Odločilen vpliv v tej fazi imajo strokovnjaki v postopkih snovanja izdelkov in njihovih embalaž, pri izbiri tehnologij za njihovo proizvodnjo ter proizvodnjo potrebnih materialov, ki morajo biti nadomestljivi in zamenljivi ter porabniki dobrin pri katerih, zaradi zadovoljevanja svojih in skupnih potreb nastajajo odpadki.

Preprečevanje oz. zmanjševanje nastajanja odpadkov je možno doseči s temeljitim delom z javnostjo, s povzročitelji odpadkov. Zato je potrebno :

- da se vključeni pri ravnanju z odpadki medsebojno zadostno in objektivno informirajo. Pri informiranju se ne sme zaustaviti pred možno konkurenčno situacijo z ekonomsko vodenimi interesi gospodarstva,
- da se vključeni pri ravnanju z odpadki motivirajo k pravilnemu obnašanju,
- svetovanje za vključene pri ravnanju z odpadki, ki naj bo vedno hitro in enostavno.

Te aktivnosti se lahko izvajajo :

- s pripravo informativnega gradiva za povzročitelje odpadkov, s poudarkom na aktivnostih za preprečevanje nastajanja odpadkov, ločenega zbiranja, možnosti za vračanje embalaže, lastnega kompostiranja, itd.
- z izvedbo predavanj za učence in druge skupine javnosti,
- s pripravo javnih tribun in posvetovanj na temo novega načina ravnanja z odpadki,
- s pripravo razstav in demonstracij,
- s pripravo radijskih oddaj in oddaj na lokalni televiziji,
- z organizacijo družabnih srečanj,
- z organizacijo informativne pisarne za reševanje reklamacij in posredovanja navodil,
- s posebno telefonsko številko za posredovanje informacij,
- s spodbujanjem in stimuliranjem lastnega kompostiranja,
- s pripravo poročil o gospodarjenju z odpadki v občini,
- s stalnim informiranjem občanov o možnostih ravnanja z odpadki, itd.

Pri preprečevanju nastajanja odpadkov se lahko dosežeta dva učinka :

- kvantitativno preprečevanje odpadkov, s katerim se zmanjša celotna količina odpadkov in
- kvalitativno preprečevanje odpadkov, s katerim se zmanjšajo okolju škodljive snovi v odpadkih.

Učinki ukrepov na področju preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov se izražajo v :

- varčevanju surovin,
- varčevanju energije,
- zmanjšanju škodljivih emisij,
- varčevanju z odlagalnim prostorom za ostanke odpadkov,
- zmanjšanju skupnih stroškov, itd.

Kot sredstva za preprečevanje in zmanjševanja nastajanja odpadkov se lahko uporabijo :

- osebni razgovori,
- telefonsko svetovanje,
- uradni listi,
- lokalna sredstva informiranja,
- plakati v prostorih in na mestih, kjer so dostopni najširši javnosti,
- reklamna sporočila na sredstvih javnega prevoza,
- brošure na temo preprečevanja nastajanja odpadkov ter ravnanja z odpadki,
- javne prireditve, itd.

Možnosti za preprečevanje nastajanja odpadkov so predvsem na področju potrošniškega blaga in sicer v :

- kvantitativnih preprečevalnih ukrepov,
- kvalitativnih preprečevalnih ukrepov in
- od izkoriščanja odvisnih preprečevalnih ukrepov.

3.2.1.1. Kvantitativni preprečevalni ukrepi

Biorazgradljivi odpadki

Biorazgradljivi odpadki v osnovi sicer ne nudijo preprečevalnega potenciala, so pa edina snovna skupina odpadkov, ki se lahko v mnogih primerih izkoristijo s kompostiranjem že na samem viru (mestu) nastajanja odpadka.

Pospeševalna sredstva, ki se pri tem lahko uporabijo, so predvsem v svetovanju za lastno kompostiranje in pravilno uporabo komposta ter dajanju opreme in orodja za pomoč pri spravilu zelenja, vejevja, listja, itd.

Embalažni odpadki

Izhodiščni smisel embalaže je bil in je še vedno v varovanju blaga v mnogih pogledih (pred lomom, krajo, poškodbo, pokvarljivostjo, itd.). V današnjem času se embalaža uporablja tudi kot sredstvo reklame, zato je njena uporaba večplastna. S pomočjo analiz odpadkov se je ugotovilo, da je največji delež enkrat uporabljive embalaže, ki nastaja pri gospodinjskih.

Kot pospeševalna sredstva, ki se lahko uporabijo so :

- pospeševanje proizvodnje večkrat uporabne embalaže, namesto enkratne; s pomočjo proizvajalcev,
- pospeševanje uvajanja sistemov večkrat uporabne in zastavne embalaže; s pomočjo trgovine ter
- pospeševanje uporabe embalaže, brez zveznih materialov; s pomočjo proizvajalcev.

Kosovni odpadki

Kosovni odpadki nastajajo kot posledica uporabe (iztrošenost) oz. zastaranosti (tehnološko staranje, časovno staranje, itd.) opreme, strojev in naprav, ki so večjih dimenzij oz. večje teže (neposredno nastajanje kosovnih odpadkov) ter kot posledica proizvodnje (posredno nastajanje odpadkov).

Zaradi lastnosti kosovnih odpadkov in pomembnosti (vrednosti) njihovih posameznih sestavnih delov ter materiala, je preprečevanje njihovega nastajanja pomembno tudi z narodnogospodarskega vidika. Zato se lahko kot preprečevalne možnosti uporabijo :

- uvajanje čistih tehnologij proizvodnje opreme, strojev in naprav,
- uvajanje materialov, ki so zamenljivi in sposobni recikliranja,
- pospeševanje uvajanja opreme, strojev in naprav z zamenljivimi rezervnimi deli in čim večjimi možnostmi razstavljalnosti, itd.

3.2.1.2. Kvalitativni preprečevalni ukrepi

Naloga kvalitativnega preprečevanja nastajanja odpadkov je zmanjševanje škodljivih snovi v odpadkih. Sistem ločevanja nevarnih odpadkov od ostankov komunalnih odpadkov še ne reši problema škodljivosti, saj so škodljive snovi prisotne skoraj pri vseh odpadkih. Preprečevalni potenciali so v zmanjšanju uporabe snovi z večjo vsebnostjo škodljivih snovi.

Strategija preprečevanja :

- zamenjava škodljivo bogatih snovi s škodljivo revnimi snovmi,
- optimizacija embalaže tako, da se lahko proizvodi porabijo v celoti,
- dosledna izterjava prispevkov za odstranjevanje komunalnih odpadkov glede na nevarnostni potencial,
- informiranje občanov o možnostih izkoriščanja snovno manj škodljivih proizvodov,
- zahteve po ustrezni zakonodaji, itd.

3.2.1.3. Od izkoriščanja odvisni preprečevalni ukrepi

Izkoriščanje nekega proizvoda je v veliki meri odvisno od njegove sestave. Tako se npr. odpadki iz plastičnih mas izkoristijo samo pri upoštevanju velikega zmanjšanja kvalitete. Pri zveznih materialih še industrija ni prišla dlje, kot do poskusnih projektov.

Strategije preprečevanja :

- občane je potrebno informirati o tem, da se zvezni materiali ne morejo izkoriščati in zato kot odpadki obremenjujejo okolje. Potrebno je izpostaviti prednosti proizvodov, ki so izdelani iz enega materiala,
- proizvajali naj bi se izdelki, ki se dajo pred dokončnim odstranjevanjem razstaviti, itd.

Za uveljavitev strategij preprečevanja nastajanja odpadkov so na razpolago tri možnosti :

1. Nefiskalni instrumenti

Možnosti instrumentov so predvsem v obliki prepovedi ali zapovedi, ki se izvajajo na medobčinski in republiški ravni.

2. Fiskalni instrumenti

Fiskalni instrumenti lahko prispevajo k temu, da se preprečevanje odpadkov podpira, medtem, ko je nastanek nevarnostnih potencialov povezan z višjimi stroški. Fiskalni instrumenti se sprejemajo na republiški ravni.

3. Potrošniško usmerjeni instrumenti

Ravnanje z odpadki se odvija vedno v tristranskem razmerju : potrošnik - gospodarstvo - zakonodaja. Potreba po ukrepanju, motivaciji in odgovornosti se rada podaja od enega do drugega, seveda pa ima zakonodaja možnost, da gospodarstvo omeji z zakoni, vendar pri tem nastopi problem situacije ali bo gospodarstvo to tudi zmoglo.

3.2.2. Ločeno zbiranje in prevzemanje odpadkov

ODPADKE LOČEVATI IN PREVZEMATI GLEDE NA MATERIALNO STRUKTURO.

Kadar preprečevalne aktivnosti niso dovolj uspešne in pride do nastanka odpadka, je potrebno z njim ravnati na predpisan način, ki vključuje vse aktivnosti, katerih cilj je njegova varna končna oskrba oz. odstranitev.

Odgovornost za nastajanje odpadkov imajo njihovi povzročitelji oz. imetniki, ki so dolžni organizirati njihovo zbiranje, odvoz in oskrbo v skladu s prednostnimi cilji oz. usmeritvami strategije ravnanja z odpadki ali pa se vključiti v proces oskrbe, ki ga v javnem interesu izvajajo izvajalci gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

Povzročitelj (komunalnih) odpadkov je oseba, katere delovanje ali dejavnost povzroča nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj) in vsaka oseba, ki opravlja mešanje odpadkov ali druge predhodne postopke, ki spreminjajo lastnosti ali sestavo teh odpadkov.

Povzročitelji komunalnih odpadkov ne smejo mešati posameznih ločenih frakcij komunalnih odpadkov z drugimi komunalnimi odpadki zlasti nevarnimi ali mešati posameznih frakcij med seboj tako, da jih ni možno ponovno razvrstiti za namene ločenega zbiranja

Povzročitelji komunalnih odpadkov morajo prepuščati ločene frakcije komunalnih odpadkov izvajalcu javne službe samo v zabojnikih, ki so namenjeni za ločeno zbiranje ločenih frakcij komunalnih odpadkov.

Povzročitelji komunalnih odpadkov morajo zagotoviti, da se komunalni odpadki do njihovega prevzema hranijo varno in neškodljivo za okolje ne glede na to ali gre za odpadke v zabojniku, ki ga sami po vnaprej določenem urniku namestijo na mesto, ki je primerno za prevzem komunalnih odpadkov ali pa gre za komunalne odpadke v zabojniku na prevzemnem mestu.

Odpadek je vsaka snov oz. predmet v tekočem, plinastem ali trdnem agregatnem stanju neznanega lastnika ali ki ga proizvajalec, lastnik ali imetnik ne more ali ne želi uporabiti sam, ga ne potrebuje, ga moti ali mu škodi ali ga je zaradi interesov varstva okolja oz. drugega javnega interesa treba obdelati, predelati ali odložiti, kot je predpisano.

Komunalni odpadki so gospodinjski in njim podobni odpadki, ki nastajajo v proizvodnih in storitvenih dejavnostih, v bivalnem okolju ter na površinah in v objektih v javni rabi, ki so pretežno trdi ter po svoji sestavi heterogeni, zaradi razpršenosti virov njihovega nastanka in količine na viru pa se ravnanje z njimi zagotavlja na lokalni ravni.

Zbiranje odpadkov je pobiranje odpadkov, ki jih njihovi imetniki prepuščajo zbiralcem odpadkov ter razvrščanje ali mešanje teh odpadkov, z namenom prevoza zaradi njihove predelave ali odstranjevanja.

Z ločenim zbiranjem odpadkov se :

- ustvarijo pogoji za zmanjševanje količin odpadkov, predvsem zaradi ločenega zajema in obdelave biorazgradljivih odpadkov, papirja, stekla, kovin, lesa, gume, itd.,
- izločujejo nevarne snovi iz celotnega snovnega toka odpadkov,
- dosežejo optimalne osnove za ponovno izrabo snovnih in energetskih lastnosti odpadkov, ob minimalnih stroških priprave, čiščenja in zmanjševanja tveganja,
- doseže optimalni način končne oskrbe za odpadke, katerih snovnih lastnosti ni mogoče koristno izrabiti,
- omogoča izbira in gradnja lastnega sistema za vsako frakcijo odpadka,
- spodbuja povzročitelje za dojetanje odpadkov, kot problema vsakega posameznika in samoiniciativnost za zmanjševanje količin ter uvajanje urejenega sistema končne in varne oskrbe, itd.

Prednosti ločenega zbiranja odpadkov :

- ločeno zbrane frakcije ter uporabni kosovni odpadki se lahko ponovno uporabijo in / ali snovno oz. energetske izrabijo, kar vpliva na zmanjšanje količin odpadkov, namenjenih odlaganju, pridobivanju surovin, energije,...
- ločeno zbrane nevarne frakcije iz gospodinjstev se lahko predelajo in / ali uničijo, kar vpliva na zmanjšanje količin odpadkov, namenjenih odlaganju, okolje in prebivalci pa bodo obvarovani pred njihovimi škodljivimi vplivi,
- dviganje zavesti posameznikov pri obravnavanju problematike komunalnih odpadkov,
- zmanjšanje negativnih vplivov odlagališča na okolje (izcedne vode, onesnažen zrak).

Na območju občine Sv. Jurij ob Ščavnici bodo v zbiranje in prevzemanje odpadkov, ki bo potekalo v okviru opravljanja javne službe, vključene naslednje frakcije :

- ostanki komunalnih odpadkov,
- ločene frakcije,
- kosovni odpadki in
- nevarne frakcije.

Povzročiteljem komunalnih odpadkov se mora zagotoviti organizacijske (npr. organizacija prevzema odpadkov), tehnične (npr. zabojniki, prevzemna mesta, zbirni center) in finančne možnosti (npr. primernost cen oz. stimulativnost) za njihovo vključitev v sistem ravnanja z odpadki.

Ločeno zbiranje odpadkov se bo uvajalo fazno, glede na možnost njihove oddaje v obdelavo, predelavo in odstranjevanje, kar pa je pogojeno z izgradnjo lastnih in skupnih (regijskih) objektov za omenjene postopke, itd.

Faze ločenega zbiranja in prevzemanja odpadkov :

I. faza ⁴ :

- ostanki komunalnih odpadkov
- papir, steklo, kovine
- plastika
- kosovni odpadki
- nevarne frakcije
- prevzemno mesto ostankov odpadkov,
- zbiralnice ločenih frakcij,
- prevzemno mesto ločenih frakcij,
- prevzemno mesto kosovnih odpadkov,
- premična zbiralnica nevarnih frakcij.

II. faza ⁵ :

- ostanki komunalnih odpadkov
- papir, steklo, kovine
- plastika
- kosovni odpadki
- nevarne frakcije
- prevzemno mesto ostankov odpadkov,
- zbiralnice ločenih frakcij,
- prevzemno mesto ločenih frakcij,
- prevzemno mesto kosovnih odpadkov,
- premična zbiralnica nevarnih frakcij.
- papir, steklo, kovine in plastika, vključno z njihovo embalažo,
- les,
- oblačila, tekstil,
- jedilno olje ter maščobe,
- barve, črnila, lepila in smole, ki ne vsebujejo nevarne snovi
- detergenti, ki ne vsebujejo nevarne snovi,
- baterije in akumulatorji, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,
- električna ter elektronska oprema, ki ne vsebuje nevarne snovi;
- kosovni odpadki in
- nevarne frakcije
- zbirni center.

3.2.2.1. Ločeno zbiranje in prevzemanje ostankov komunalnih odpadkov

Ostanki komunalnih odpadkov so komunalni odpadki, iz katerih so izločene ločeno zbrane frakcije ali ostanki iz predelave ločeno zbranih frakcij odpadkov in kosovnih odpadkov, ki jih zaradi njihove sestave ali načina nastajanja praviloma ni možno razvrstiti v skupino » ločeno zbrane frakcije « ali v druge skupine komunalnih odpadkov ali v skupino » embalaža, vključno z ločeno zbrano embalažo, ki je komunalni odpadek « v klasifikacijskem seznamu odpadkov.

Zbiranje ostankov komunalnih odpadkov je pobiranje teh odpadkov po shemi, pri kateri se iz skupnega snovnega toka komunalnih odpadkov izločijo posamezne frakcije ostankov komunalnih odpadkov, preden se komunalne odpadke odstrani in prepusti izvajalcem javne službe.

Povzročitelji lahko ločeno zbirajo ostanke komunalnih odpadkov v zabojnikih oz. vrečkah izvajalca za zbiranje teh odpadkov ali lastni embalaži, na zbirnih mestih ostankov komunalnih odpadkov.

Zbirno mesto ostankov komunalnih odpadkov je mesto, kjer so nameščeni zabojniki, vrečke ali lastna embalaža, v katere povzročitelji komunalnih odpadkov neovirano odlagajo ostanke komunalnih odpadkov. Zbirno mesto ostankov komunalnih odpadkov je običajno na zasebni površini in je v bližini vira nastajanja teh odpadkov.

Minimalne osnove za določitev velikosti in števila zabojnikov ter vrečk za ločeno zbiranje ostankov komunalnih odpadkov :

- 1 zabojnik volumna 120 l, za gospodinjstvo, ki ima do 4 člane,
- 1 zabojnik volumna 240 l, za gospodinjstvo, ki ima nad 4 člane,
- 26 vrečk izvajalca na leto, za upokojska gospodinjstva in gospodinjstva z 1 članom.

Povzročitelji lahko na dan prevzemanja ostankov komunalnih odpadkov predstavijo zabojnike oz. vrečke izvajalca z zbirnega na individualno prevzemno mesto ali prepustijo ostanke komunalnih odpadkov z lastno embalažo v zabojnik ali kontejner na centralnem prevzemnem mestu ter vrečke izvajalca na centralnem prevzemnem mestu.

Individualno prevzemno mesto ostankov komunalnih odpadkov je vnaprej določeno mesto, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo po vnaprej določenem urniku izvajalcu javne službe ostanke komunalnih odpadkov v za to namenjenih zabojnikih ali vrečkah. Individualno prevzemno mesto je običajno na javni površini, na pločniku ali ob robu ceste, ki omogoča dostop specialnemu vozilu za prevzemanje teh odpadkov.

Centralno prevzemno mesto ostankov komunalnih odpadkov je vnaprej določeno mesto, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo po vnaprej določenem urniku izvajalcu javne službe ostanke komunalnih odpadkov v za to namenjenih zabojnikih, vrečkah ali kontejnerjih. Centralno prevzemno mesto je običajno na javni površini, ki omogoča dostop specialnemu vozilu za prevzemanje teh odpadkov, namenjeno pa je za prepuščanje ostankov komunalnih odpadkov iz objektov v neposredni bližini.

Frekvence prevzemanja ločeno zbranih ostankov komunalnih odpadkov :

- individualna in centralna prevzemna mesta :

- 26 - krat letno.

Vrste in volumen zabojnikov ter vrečk za ločeno zbiranje in prevzemanje ostankov komunalnih odpadkov :

- zbirna in prevzemna mesta :

- plastični zabojniki ¹¹, črne barve ali kovinski zabojniki, volumna od 120 do 1100 l in
- plastične vrečke, črne barve, volumna minimalno 80 l in napisom izvajalca.

3.2.2.2. Ločeno zbiranje in prevzemanje ločenih frakcij

Ločene frakcije so ločeno zbrane frakcije, ki niso nevarni odpadki iz podskupine » ločeno zbrane frakcije. «

Ločeno zbrane frakcije so odpadki iz podskupine » ločeno zbrane frakcije « in ločeno zbrana embalaža, ki je komunalni odpadek iz podskupine » embalaža, vključno z ločeno zbrano embalažo, ki je komunalni odpadek« v klasifikacijskem seznamu odpadkov.

Odpadna embalaža, ki je komunalni odpadek je odpadna prodajna ali sekundarna embalaža, ki nastaja kot odpadek v gospodinjstvu ali kot po naravi in sestavi gospodinjskim odpadkom podoben odpadek v industriji ali obrtni, storitveni ali drugi dejavnosti.

Zbiranje ločenih frakcij je pobiranje teh frakcij po shemi, pri kateri se iz skupnega snovnega toka komunalnih odpadkov izločijo posamezne ločene frakcije, preden se komunalne odpadke odstrani in prepusti izvajalcem javne službe.

Povzročitelji lahko ločeno zbrane frakcije (papir, steklo in kovine) prepustijo v zbiralnicah ločenih frakcij (obe fazi ločenega zbiranja in prevzemanja ločenih frakcij) ali v zbirnem centru (II. faza ločenega zbiranja in prevzemanja ločenih frakcij).

Ločeno zbrane frakcije iz plastike in embalažo iz plastike povzročitelji lahko zbirajo v vrečkah izvajalca na zbirnem mestu ter jih na dan prevzemanja teh frakcij predstavijo na prevzemno mesto, ki je isto, kot za prevzemanje ostankov komunalnih odpadkov (obe fazi ločenega zbiranja in prevzemanja ločenih frakcij), v zbiralnicah ločenih frakcij ali pa jih v lastni embalaži prepustijo v zbirnem centru (II. faza ločenega zbiranja in prevzemanja ločenih frakcij).

Minimalne osnove za določitev zbiralnic ločenih frakcij za zbiranje papirja, stekla in kovin ter embalaže in teh materialov :

- 1 zbiralnica ločenih frakcij za minimalno 30 gospodinjstev.

Minimalne osnove za določitev velikosti in števila vrečk za ločeno zbiranje frakcij iz PET ter drugih plastičnih mas :

- 12 vrečk izvajalca na leto, na gospodinjstvo, za zbiranje frakcij in embalaže iz PET,
- 12 vrečk izvajalca na leto, na gospodinjstvo, za zbiranje frakcij in embalaže iz drugih plastičnih mas.

Individualno prevzemno mesto ločenih frakcij je vnaprej določeno mesto, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo po vnaprej določenem urniku izvajalcu javne službe odpadke iz plastike v za to namenjenih vrečkah. Individualno prevzemno mesto je običajno na javni površini, na pločniku ali ob robu ceste, ki omogoča dostop specialnemu vozilu za prevzemanje teh odpadkov.

Centralno prevzemno mesto ločenih frakcij je vnaprej določeno mesto, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo po vnaprej določenem urniku izvajalcu javne službe odpadke iz plastike v za to namenjenih vrečkah. Centralno prevzemno mesto je običajno na javni površini, ki omogoča dostop specialnemu vozilu za prevzemanje teh odpadkov, namenjeno pa je za prepuščanje plastike iz objektov v neposredni bližini.

Zbiralnica ločenih frakcij je ustrezno urejen, pokrit ali nepokrit in za ločeno zbiranje ter začasno hranjenje posameznih ločenih frakcij opremljen prostor, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov izvajalcu javne službe prepuščajo te frakcije. V zbiralnici ločenih frakcij lahko povzročitelji iz širše okolice prepuščajo :

- papir in karton, vključno s papirno in kartonsko embalažo,
- steklo, vključno s stekleno embalažo in
- drobni kovinski odpadki, vključno s kovinsko embalažo.

Začasna zbiralnica ločenih frakcij je zbiralnica, ki jo zagotovijo organizatorji kulturnih, športnih in drugih javnih prireditev ter aktivnosti na prostem za čas teh prireditev in aktivnosti.

Zbirni center je pokrit ali nepokrit prostor, urejen in opremljen za ločeno zbiranje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov iz širše okolice izvajalcu javne službe prepuščajo te frakcije, kosovne odpadke ter nevarne frakcije.

Frekvence prevzemanja ločeno zbranih frakcij :

- prevzemna mesta (plastika) :

- 12 - krat letno,

- zbiralnice ločenih frakcij :

- 12 - krat letno,

- zbirni center :

- prosto, glede na obratovalni čas zbirnega centra.

Vrste in volumen zabojnikov ter vrečk za ločeno zbiranje in prevzemanje ločenih frakcij :

- prevzemna mesta (plastika) :

- plastične vrečke⁷, bele barve – prozorne, volumna minimalno 80 l in napisom izvajalca za zbiranje frakcij in embalaže iz PET,
- plastične vrečke⁸, rumene barve – prozorne, volumna minimalno 80 l in napisom izvajalca za zbiranje frakcij in embalaže iz drugih plastičnih mas;

- zbiravnica ločenih frakcij :

- papir⁹ : zabojnik zelene in pokrov rdeče barve, s ključavnico in nadstreškom z odprtino za papir, volumen 240 ali 1100 l;
- steklo¹⁰ : zabojnik in pokrov zelene barve, s ključavnico in odprtinama za steklenice, volumen 240 ali 1100 l;
- kovine¹¹ : zabojnik zelene barve in pokrov modre barve, s ključavnico in odprtinama za pločevinke, volumen 240 ali 1100 l;
- plastika¹² : zabojnik zelene barve in pokrov rumene barve, s ključavnico in odprtinama za pločevinke, volumen 240 ali 1100 l;

- zbirni center :

- papir : kontejner zelene in pokrov rdeče barve, volumna 5 – 7 m³ ;
- steklo : kontejner zelene barve, volumna 5 – 7 m³ ;
- kovine : kontejner zelene in pokrov modre barve, volumna 5 – 7 m³ ;
- plastika : kontejner zelene in pokrov rumene barve, volumna 5 – 7 m³.

3.2.2.3. Ločeno zbiranje in prevzemanje kosovnih odpadkov

Kosovni odpadki so odpadki iz podskupine » drugi komunalni odpadki « s klasifikacijskega seznama odpadkov, ki zaradi svoje velikosti, oblike ali teže niso primerni za prepuščanje v zabojnikih ali vrečkah za odpadke.

Zbiranje kosovnih odpadkov je pobiranje teh odpadkov po shemi, pri kateri se iz skupnega snovnega toka komunalnih odpadkov izločijo posamezne frakcije kosovnih odpadkov, preden se komunalne odpadke odstrani in prepusti izvajalcem javne službe.

Povzročitelji lahko na dan prevzemanja kosovnih odpadkov prepustijo te odpadke na individualnih oz. centralnih prevzemnih mestih (obe fazi ločenega zbiranja in prevzemanja kosovnih odpadkov) ali v zbirnem centru (II. faza ločenega zbiranja in prevzemanja kosovnih odpadkov).

Individualno prevzemno mesto kosovnih odpadkov je vnaprej določeno mesto, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo po vnaprej določenem urniku izvajalcu javne službe kosovne odpadke. Individualno prevzemno mesto je običajno na javni površini, na pločniku ali ob robu ceste, ki omogoča dostop specialnemu vozilu za prevzemanje teh odpadkov in je običajno isto, kot za prevzemanje ostankov komunalnih odpadkov.

Centralno prevzemno mesto kosovnih odpadkov je vnaprej določeno mesto, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepuščajo po vnaprej določenem urniku izvajalcu javne službe kosovne odpadke. Centralno prevzemno mesto je običajno na javni površini, ki omogoča dostop specialnemu vozilu za prevzemanje teh odpadkov, namenjeno pa je za prepuščanje kosovnih odpadkov iz objektov v neposredni bližini in je običajno isto, kot za prevzemanje ostankov komunalnih odpadkov.

Zbirni center je pokrit ali nepokrit prostor, urejen in opremljen za ločeno zbiranje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov iz širše okolice izvajalcu javne službe prepuščajo te frakcije, kosovne odpadke, elektronsko opremo ter nevarne frakcije.

Frekvence prevzemanja kosovnih odpadkov :

- individualno in centralno prevzemno mesto :

- 2 - krat letno,

- zbirni center :

- prosto, glede na obratovalni čas zbirnega centra.

Vrste in volumen zabojnikov za prevzemanje kosovnih odpadkov :

- zbirni center :

- kovinski kontejnerji, volumna od 5 do 7 m³.

3.2.2.4. Ločeno zbiranje in prevzemanje nevarnih frakcij

Nevarni odpadki (nevarne frakcije) so odpadki, ki nepredelani zaradi fizikalnih, kemičnih ali kužnih lastnosti lahko prispevajo ali imajo za posledico ogrožanje zdravja, če niso izolirani iz okolja, ki neposredno ali posredno učinkujejo na organizme zaradi njihove izpostavljenosti ali nalaganja v njih preko prehranjevalne verige, zaradi vzajemnih učinkov ali drugače. Odpadki se štejejo za nevarne, dokler ni dokazano nasprotno.

Med nevarne frakcije spadajo :

- topila (20 01 13*),
- kisline (20 01 14*),
- alkalije (20 01 15*),
- fotokemikalije (20 01 17*),
- pesticidi (20 01 19*),
- fluorescentne cevi (20 01 21*),
- oprema, ki vsebuje klorofluorogljike (20 01 23*),
- olje in maščobe (20 01 26*),
- premazi, črnila, lepila in smole (20 01 27*),
- čistila, ki vsebujejo nevarne snovi (20 01 29*),
- citotoksična in citostatična zdravila (20 01 31*),
- baterije in akumulatorji (20 01 33*),
- elektronska oprema, ki vsebuje nevarne snovi (20 01 35*) in
- les, ki vsebuje nevarne snovi (20 01 37*).

Zbiranje nevarnih frakcij je pobiranje teh frakcij po shemi, pri kateri se iz skupnega snovnega toka komunalnih odpadkov izločijo posamezne nevarne frakcije odpadkov, preden se komunalne odpadke odstrani in prepusti izvajalcem javne službe.

Povzročitelji lahko na dan prevzemanja ločeno zbrane nevarne frakcije oddajo v premično zbiralnico nevarnih frakcij (obe fazi ločenega zbiranja in prevzemanja nevarnih frakcij) ali v zbiralnico nevarnih frakcij, v okviru zbirnega centra (II. faza ločenega zbiranja in prevzemanja nevarnih frakcij).

Premična zbiralnica nevarnih frakcij je tovorno vozilo, ki po vnaprej dogovorjenem urniku kroži po naseljenih območjih, in je urejeno za prevzemanje nevarnih frakcij. Premična zbiralnica je tudi ustrezno opremljen prostor v naseljenem območju, ki se ga za krajši čas po vnaprej dogovorjenem urniku uredi v začasno zbiralnico nevarnih frakcij.

Zbiralnica nevarnih frakcij je pokrit in za sprejemanje ter začasno skladiščenje posameznih nevarnih frakcij ustrezno urejen prostor, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov prepustijo izvajalcu javne službe te odpadke.

Frekvence prevzemanja nevarnih frakcij :

- premična zbiralnica nevarnih frakcij :

- 2 - krat letno,

- zbiralnica nevarnih frakcij :

- prosto, glede na obratovalni čas zbirnega centra.

3.2.3. Ravnanje s prevzetimi odpadki

Vse frakcije odpadkov, ki jih povzročitelji prepustijo na prevzemnih mestih ostankov komunalnih odpadkov, odpadne plastike iz PET in ostale plastike ter kosovnih odpadkov, v zbiralnicah ločenih frakcij, zbiralnicah nevarnih frakcij, premičnih zbiralnicah nevarnih frakcij ter zbirnem centru, prevzemajo izvajalci javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki in z njimi ravnaajo v skladu s predpisi ter tehnično – organizacijskimi možnostmi.

Osnovni cilji, ki jih je potrebno zasledovati pri ravnanju s prevzetimi odpadki :

- zmanjšanje količin odpadkov, namenjenih odlaganju,
- povečanje snovnega in energetskega izkoriščanja zbranih odpadkov,
- zmanjšanje obremenjenosti okolja z nevarnimi snovmi, itd.

Navedene cilje je možno doseči z uporabo oz. porabo komunalnih odpadkov v njihovi naravni obliki in vsebini ter postopnim uvajanjem postopkov obdelav, predelav in odstranjevanja odpadkov, kar se zagotavlja z izvajanjem republiške gospodarske javne službe ravnanja z odpadki na medobčinski ter republiški ravni.

Obdelava odpadkov je vsak fizikalni, termični, kemični ali biološki proces vključno s sortiranjem odpadkov, s katerim se spremenijo lastnosti odpadkov z namenom zmanjšanja njihove prostornine ali nevarnih lastnosti, lažjega ravnanja z njimi ali povečanja možnosti za njihovo predelavo.

Predelava odpadkov je namenjena koristni uporabi odpadkov ali njihovih sestavin in zajema predvsem reciklažo odpadkov za predelavo v surovine in ponovno uporabo odpadkov ter odpadkov kot gorivo v kurilni napravi ali industrijski peči ali uporabo odpadkov za pridobivanje goriva.

Odstranjevanje odpadkov je namenjeno končni oskrbi odpadkov, ki jih ni mogoče predelati in zajema predvsem obdelavo odpadkov z biološkimi, termičnimi ali kemično – fizikalnimi metodami in odlaganje odpadkov.

Ravnanje s prevzetimi odpadki je odvisno od pogojev in možnosti nadaljnjih postopkov obdelav, predelav in odstranjevanja.

Faze ravnanja s prevzetimi odpadki :

I. faza ¹³ :

- ostanki komunalnih odpadkov
 - ločene frakcije
 - uporabni kosovni odpadki
 - neuporabni kosovni odpadki
 - nevarne frakcije
- odlaganje na odlagališču,
 - predaja predelovalcem ali posrednikom,
 - predaja predelovalcem ali posrednikom,
 - odlaganje na odlagališču,
 - predaja predelovalcem ali posrednikom.

II. faza ¹⁴ :

- ostanki komunalnih odpadkov
 - ločene frakcije
 - uporabni kosovni odpadki
 - neuporabni kosovni odpadki
 - nevarne frakcije
- odlaganje na odlagališču,
 - predaja predelovalcem ali posrednikom,
 - predaja predelovalcem ali posrednikom,
 - odlaganje na odlagališču,
 - predaja predelovalcem ali posrednikom,

- les,
- oblačila, tekstil,
- jedilno olje ter maščobe,
- barve, črnila, lepila in smole, ki ne vsebujejo nevarne snovi
- detergenti, ki ne vsebujejo nevarne snovi,
- baterije in akumulatorji, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,
- električna ter elektronska oprema, ki ne vsebujejo nevarne snovi;

- predaja predelovalcem ali posrednikom,

III. faza ¹⁵ :

- ostanki komunalnih odpadkov
 - papir, steklo, kovine, plastika (embalaža)
 - uporabni kosovni odpadki
 - neuporabni kosovni odpadki
 - nevarne frakcije
- predaja v regijski center,
 - predaja predelovalcem, posrednikom ali v regijski center,
 - predaja predelovalcem, posrednikom ali v regijski center,
 - predaja v regijski center,
 - predaja predelovalcem, posrednikom ali v regijski center,

- les,
- oblačila, tekstil,
- jedilno olje ter maščobe,
- barve, črnila, lepila in smole, ki ne vsebujejo nevarne snovi
- detergenti, ki ne vsebujejo nevarne snovi,
- baterije in akumulatorji, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,
- električna ter elektronska oprema, ki ne vsebujejo nevarne snovi;

- predaja predelovalcem, posrednikom ali v regijski center.

3.2.3.1. Ravnanje s prevzetimi ostanki komunalnih odpadkov

Prevzete ostanke komunalnih odpadkov se bo, do izgradnje regijskega centra za ravnanje z odpadki, v katerem mora biti zagotovljena mehanska predobdelava ali uvedbe drugih postopkov obdelav, predelav ali odstranjevanja ostankov, odlagalo na odlagališču za nenevarne odpadke, v skladu s Pravilnikom o odlaganju odpadkov.

Odlaganje odpadkov je njihovo vgrajevanje na zemeljsko površino, v njo ali po njo, z namenom trajne ali začasne oskrbe.

Odlagališče odpadkov je objekt ali več objektov za odlaganje odpadkov v tla ali na njih ali pod zemljo. Odlagališče je tudi objekt ali del objekta, kjer proizvajalec odpadkov odlaga odpadke na kraju njihovega nastanka in stalen objekt ali del objekta, kjer se odpadki skladiščijo več kot eno leto.

Po izgradnji regijskega centra za ravnanje z odpadki ali sežigalnice komunalnih odpadkov, se bo ostanke komunalnih odpadkov usmerilo v ta mesta.

3.2.3.2. Ravnanje s prevzetimi ločenimi frakcijami

Prevzete ločene frakcije v zbiralnicah ločenih frakcij se do izgradnje regijskega centra za ravnanje z odpadki, kot nesortirane predajo posrednikom oz. predelovalcem, prav tako pa tudi ločeno zbrane frakcije v zbirnem centru.

Predelovalec odpadkov je oseba, ki predeluje odpadke, ne glede na to ali je njihov povzročitelj ali pa odpadke odstranjuje za druge imetnike.

Posrednik je oseba, ki skladno s predpisi kot dejavnost opravlja posredništvo pri zagotavljanju predelave ali odstranjevanja odpadkov drugih imetnikov.

Namen predaje ločenih frakcij predelovalcem in posrednikom je v zagotavljanju pogojev za snovno in energetsko izkoriščanje odpadkov, ki jih ni smotrno izkoristiti na lokalni ravni, zagotovijo pa jo lahko specializirani izvajalci na medobčinski ravni.

V okviru regijskega centra za ravnanje z odpadki se mora urediti sortirnica, ki bo omogočala pridobivanje bolj čistih frakcij, kot se le – te zberejo v zbiralnicah in s tem večjo možnost uporabe ločenih frakcij za proizvodnjo novih surovin.

3.2.3.3. Ravnanje s prevzetimi kosovnimi odpadki

Prevzeti neuporabni kosovni odpadki v I. in II. fazi ravnanja s kosovnimi odpadki se odložijo na odlagališču, v III. fazi pa se usmerijo v regijski center za ravnanje z odpadki na mehansko predobdelavo. Na odlagališče se prav tako usmerijo neuporabni kosovni odpadki, zbrani v zbirnem centru.

Prevzeti uporabni kosovni odpadki se predajo predelovalcem oz. posrednikom (I. in II. faza ravnanja s kosovnimi odpadki).

Ob izgradnji regijskega centra za ravnanje z odpadki se uporabni kosovni odpadki dostavljajo v center na dodatno sortiranje in razstavljanje.

Dostavljene odpadke se razsortira glede na vrsto odpadka, nato pa se jih dostavi v prostor za razstavljanje. Razstavljanje poteka glede na materialno strukturo posameznih delov.

Tako pridobljene frakcije odpadkov se nato pripravi in usmeri v nadaljnje postopke predelave oz. odstranjevanje.

Namen sortiranja in razstavljanja je, da se pridobijo frakcije, ki jih bo možno posredovati k nadaljnjim postopkom predelav ter izločitev nevarnih frakcij, kar vpliva na zmanjšanje količin odpadkov, namenjenih odlaganju.

Uporabne kosovne odpadke se odpremi posrednikom in predelovalcem v nadaljnje postopke predelave, neuporabne na mehansko predobdelavo, nevarne frakcije pa v skladišče za začasno skladiščenje nevarnih frakcij v regijskem centru.

3.2.3.4. Ravnanje s prevzetimi nevarnimi frakcijami

Prevzete nevarne frakcije v premičnih zbiralnicah nevarnih frakcij se v I. fazi ravnanja z nevarnimi frakcijami preda posrednikom in predelovalcem, v II. fazi se začasno skladiščijo v zbiralnici nevarnih frakcij, v okviru zbirnega centra, v III. fazi pa v regijskem centru za ravnanje z odpadki.

Dostavljene odpadke se dostavi v skladišče za začasno skladiščenje, kjer se jih sortira in skladišči na ustreznih policah, v vrečkah in zabojnikih, do končne odpreme posrednikom oz. predelovalcem pri ravnanju z nevarnimi frakcijami.

Pomembno pri sortiranju in začasnem skladiščenju nevarnih frakcij je, da se le – te medsebojno ne pomešajo.

Namen začasnega skladiščenja je zbiranje zadostnih količin za oblikovanje rentabilne količine transporta.

3.2.3.5. Ravnanje z odpadki v regijskem centru za ravnanje z odpadki ¹⁶

3.2.3.5.1. Sprejem in vhodna kontrola odpadkov

Pri vходу vozila v regijski center se najprej ugotovi prevoznik in lastnik (imetnik) dostavljenih odpadkov, nato pa se vozilo usmeri na ugotavljanje teže oz. volumna ter vrste odpadkov.

Po tehtanju in izvedeni vizualni kontroli, se vozilo usmeri na iztovarjanje odpadkov glede na njihovo strukturo in vrsto nadaljnjega ravnanja.

Prevozniku odpadkov se mora izdati dokument iz katerega so razvidni povzročitelj oz. imetnik odpadkov, prevoznik, vrsta ter teža dostavljenih odpadkov.

V regijskem centru za ravnanje z odpadki se sprejemajo naslednje vrste odpadkov z območja občine Sv. Jurij ob Ščavnici :

- ostanki komunalnih odpadkov,
- ločene frakcije,
- uporabni kosovni odpadki,
- neuporabni kosovni odpadki in
- nevarne frakcije,

ter skladno s tem opravljajo naslednji postopki :

- mehanska predobdelava ostankov komunalnih in neuporabnih kosovnih odpadkov,
- sortiranje ločenih frakcij,
- sortiranje in razstavljanje kosovnih odpadkov,
- začasno skladiščenje nevarnih frakcij in
- priprava odpadkov za nadaljnje postopke obdelav, predelav in odstranjevanja.

3.2.3.5.2. Mehanska predobdelava odpadkov ¹⁷

Dostavljene odpadke (ostanki komunalnih odpadkov iz gospodinjstev ter njim podobni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, neuporabni kosovni odpadki) se iztovori v zbirni prostor pred napravo za mehansko predobdelavo.

V ta zbirni prostor se dostavijo tudi ostanki odpadkov po sortiranju ločenih frakcij, nastali v regijskem centru za ravnanje z odpadki.

Dostavljene odpadke se s pomočjo delovnega stroja transportira v drobilec, zdrobi in s pomočjo neskončnih trakov ter pod magnetnim izločevalcem kovin transportira do sejalnega bobna.

Pri sejanju dobimo dve frakciji odpadkov, t.i. :

- težko frakcijo (od 0 do 80 mm) in
- lahko frakcijo (nad 80 mm).

Težka frakcija, ki je bogata z organskimi snovmi, se dostavi na prostor za biološko obdelavo (kompostiranje), kjer se oblikujejo primerni kompostni kupi. Po kompostiranju dobimo obdelan, stabiliziran odpadek, ki se lahko odloži na odlagališču.

Lahka frakcija, ki predstavlja frakcijo z visoko kurilno vrednostjo, z minimalnimi vsebnostmi motečih snovi, se lahko uporabi v industrijskih termičnih procesih (npr. v cementarnah, industriji papirja in celuloze, ipd.).

Oblika lahke frakcije se lahko prilagodi logistiki in končnemu prevzemniku (npr. stisnjeno stanje v balah, razsuto stanje v kontejnerjih, ..).

Namen mehanske predobdelave je v pridobivanju frakcij odpadkov, ki jih lahko termično izkoristimo ter frakcij odpadkov, ki jih lahko varno odložimo.

S postopkom mehanske predobdelave se bistveno zmanjšajo količine odpadkov za odlaganje.

3.2.3.5.3. Sortiranje ločenih frakcij

Dostavljene ločene frakcije se odloži v zbirni prostor pred sortirno linijo, od koder se jih s pomočjo delovnega stroja transportira na neskončni trak sortirne linije, nato pa na trak s katerega se ročno sortirajo (odbirajo) posamezne ločene frakcije in ostale primesi.

Pri sortiranju je pomembno, da vsak delavec pri sortirnem traku izločuje le eno frakcijo in jo meče v kontejnerje, nameščene pod sortirno linijo.

Oblika sortirane frakcije se lahko prilagodi logistiki in končnemu prevzemniku (npr. stisnjeno stanje v balah, razsuto stanje v kontejnerjih, ..).

Čiste ločene frakcije se odpremijo v nadaljnje postopke predelave, primesi pa na mehansko obdelavo.

Namen sortiranja ločenih frakcij je v pridobivanju čiste frakcije, ki jo lahko usmerimo v nadaljnje postopke predelav za pridobivanje novih surovin, namesto odlaganje oz. termično izkoriščanje. S sortiranjem pridobijo ločene frakcije večjo vrednost.

3.3. Tehnične osnove

3.3.1. Objekti in naprave za ravnanje z odpadki

Sodobno ravnanje z odpadki zahteva tudi sodobno urejene objekte in naprave, katerih ureditev je pogojena z zagotovitvijo :

- zakonskih osnov za izgradnjo objektov in naprav,
- ustrezne politične volje za izgradnjo objektov in naprav,
- primernih lokacij za izgradnjo objektov in naprav,
- finančnih sredstev za izgradnjo in obratovanje objektov ter naprav,
- dolgoročne razpoložljivosti z odpadki,
- možnosti razširitve objektov in naprav,
- infrastrukturnih pogojev k objektom in napravam (voda, elektrika, itd.),
- sodelovanja občanov pri ravnanju z odpadki,
- pozitivnega odziva povzročiteljev,
- sprejema in oddaje odpadkov,
- ustreznih količin in sestave odpadkov,
- končnih produktov,
- gradbeno - tehnične opremljenosti,
- strojno - tehnične opremljenosti,
- obratovalnega časa, ki mora omogočati dostopnost tudi v popoldanskem času,
- strokovno usposobljenih kadrov, itd.

3.3.1.1. Zbiralnice ločenih frakcij¹⁸

Zbiralnica ločenih frakcij je ustrezno urejen, pokrit ali nepokrit in za ločeno zbiranje ter začasno hranjenje posameznih ločenih frakcij opremljen prostor, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov izvajalcu javne službe prepuščajo te frakcije.

V zbiralnici ločenih frakcij lahko povzročitelji iz širše okolice prepuščajo :

- papir in karton (20 01 01),
- papirna in kartonska embalaža (15 01 01),
- steklo (20 01 02),
- steklena embalaža (15 01 07),
- drobni kovinski odpadki (20 01 05) in
- kovinska embalaža (15 01 04).

Zbiralnica ločenih frakcij, ki jo sestavljajo zabojniki za posamezne frakcije, mora biti postavljena na trdni površini in dostopna za povzročitelje odpadkov ter specialno vozilo za njihov prevzem.

Kot možen dodatek za ureditev zbiralnice je lahko ograja (npr. iz lesa, betona, itd) in nadstrešek.

Zbiralnico ločenih frakcij vzdržuje izvajalec javne službe, ki prevzema ločene frakcije.

Na območju občine Sv. Jurij ob Ščavnici se uredi 40 zbiralnic za zbiranje ločenih frakcij, vključno z njihovo embalažo.

Tabela 4 : Lokacije in število zbiralnic ločenih frakcij :

Naselje	Število gospodinjstev	Število zbiralnic	Lokacije zbiralnic
Biserjane	24	1	
Blaguš	16	1	
Bolehnečiči	29	1	
Brezje	10		
Čakova	18	1	
Dragotinci	33	2	
Gabrc	10	1	
Galušak	21	1	
Grabonoš	67	3	
Grabšinci	21	1	
Jamna	32	3	
Kočki Vrh	9		
Kokolajnsčak	23	1	
Kraljevci	41	2	
Kupetinci	26	1	
Kutinci	13	1	
Mali Moravščak	3		
Rožički Vrh	72	3	
Selišči	25	1	
Slaptinci	38	2	
Sovjak	87	4	
Stanetinci	26	1	
Stara gora	23	1	
Terbegovci	39	2	
Sv. Jurij ob Ščavnici	68	3	
Ženik	36	2	
Žihlava	26	1	
Skupaj	836	40	

3.3.1.2. Zbirni center ¹⁹

Zbirni center je ustrezno urejen, pokrit ali nepokrit prostor in opremljen za prevzemanje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij.

V zbirnem centru lahko povzročitelji prepuščajo naslednje frakcije :

- papir in karton (20 01 01),
- papirna in kartonska embalaža (15 01 01),
- steklo (20 01 02),
- steklena embalaža (15 01 07),
- drobna plastika (20 01 03),
- plastična embalaža (15 01 02),
- drobni kovinski odpadki (20 01 05),
- kovinska embalaža (15 01 04),
- les (20 01 07),
- oblačila (20 01 10),
- tekstilije (20 01 11),
- aerosole (20 01 22*),
- jedilna olja in maščobe (20 01 26),
- barve, črnila, lepila, smole (20 01 27*),
- detergente (20 01 29*),
- baterije in akumulatorje (20 01 33*) in
- kosovne odpadke (20 03 07).

Prednost oddajanja odpadkov v zbirnem centru je njihovo kontrolirano sprejemanje, zato mora biti osebje zbirnega centra ustrezno strokovno usposobljeno. Na ta način se doseže visoka stopnja čistosti odpadkov, dana pa je možnost, da nevarne frakcije in kosovni odpadki ne končajo na divjih odlagališčih.

V zbirnem centru se lahko srečajo povzročitelji odpadkov in strokovnjaki ter si izmenjajo izkušnje, se medsebojno informirajo, izobražujejo, itd. V zbirnem centru se mora organizirati stalna dežurna strokovna služba.

Zbirni center mora biti na trdi podlagi zadostne tlorisne površine in ograjen. Opremo zbirnega centra sestavljajo kontejnerji za posamezne frakcije odpadkov, kontejner za osebje ter protipožarna oprema.

V primeru, da je občinski zbirni center namenjen za prevzemanje nevarnih frakcij, se mora za njihovo skladiščenje uporabiti kovinski zabojnik, ki mora biti opremljen v skladu s predpisi.

Glede na zakonska določila in velikost območja občine Sv. Jurij ob Ščavnici ter sosednjih občin je smotrno, da se zbirni center uredi za več občin ali da občani uporabljajo zbirni center družbe letnik – Saubermacher v Lenartu.

3.3.1.3. Odlagališče

Odlagališče odpadkov je prostor ali objekt na površini ali pod njo, ki omogoča varno in nadzorovano, končno ali začasno odlaganje odpadkov, ne da bi bilo s tem ogroženo zdravje ali kakovost vode ali zraka ali ekološki pogoji zunaj odlagališča ali pokrajina, pri čemer se tudi uporabljajo zaščitni ukrepi, ki jih omogoča najboljša v praksi preizkušena tehnologija.

Za odlaganje odpadkov, ki se morajo odlagati, se bo do izgradnje regijskega centra za ravnanje z odpadki, uporabljalo odlagališče nenevarnih odpadkov v Hrastje Moti.

Odlaganje komunalnih odpadkov določa Pravilnik o odlaganju odpadkov, ki določa pogoje in obveznosti ravnanja pri odlaganju odpadkov, načrtovanju in gradnji odlagališča, obratovanju in zapiranju odlagališča, itd.

Z vidika varovanja okolja je zelo pomembna izgradnja – tesnenje odlagališčnega dna ter po zaključenem odlaganju odpadkov tudi njeno prekritje ter naknadno oskrbovanje izcedne vode, plin, itd.).

Poleg tesnjenja pa je pomembna pravilna tehnika kompaktiranja – stiskanja odpadkov pri odlaganju s posebnim delovnim strojem (priporočljiva debelina plasti je 50 cm) ter zbiranje izcednih voda in deponijskega plina.

Objekt odlagališč je ograjen ter ima zbiralnik izcednih in meteornih vod.

Za stiskanje odpadkov se uporablja kompaktor.

Objekt mora biti še opremljen :

- z objektom za vhodno kontrolo,
- s tehniko,
- s kontejnerji za zbiranje uporabnih odpadkov,
- s protipožarno opremo, itd.

3.3.2. Oprema za ravnanje s komunalni odpadki

3.3.2.1. Zbiralnice ločenih frakcij

Tabela 4 : Število zabojnikov v zbiralnicah ločenih frakcij

Naselje	Papir	Steklo	Kovine
Biserjane	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Blaguš	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Bolehnečiči	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Čakova	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Dragotinci	2 x 240	2 x 240	2 x 240
Gabrc	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Galušak	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Grabonoš	3 x 240	3 x 240	3 x 240
Grabšinci	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Jamna	3 x 240	3 x 240	3 x 240
Kokolajnsčak	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Kraljevci	2 x 240	2 x 240	2 x 240
Kupetinci	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Kutinci	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Rožički Vrh	3 x 240	3 x 240	3 x 240
Selišči	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Slaptinci	2 x 240	2 x 240	2 x 240
Sovjak	4 x 240	4 x 240	4 x 240
Stanetinci	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Stara gora	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Terbegovci	2 x 240	2 x 240	2 x 240
Sv. Jurij ob Ščavnici	3 x 240	3 x 240	3 x 240
Ženik	2 x 240	2 x 240	2 x 240
Žihlava	1 x 240	1 x 240	1 x 240
Skupaj	40 x 240	40 x 240	40 x 240

3.3.2.2. Zbirni center

3.3.2.2.1. Kontejnerji za prevzemanje odpadkov v zbirnem centru

- papir in karton (vključno z embalažo)	- 1 kontejner 5 m ³	
- steklo (vključno z embalažo)	- 1 kontejner 5 m ³	
- plastika (vključno z embalažo)	- 1 kontejner 5 m ³	
- kovine (vključno z embalažo)	- 1 kontejner 5 m ³	
- les	- 1 kontejner 5 m ³	
- tekstil	- 1 kontejner 5 m ³	
- oblačila	- 1 kontejner 5 m ³	
- jedilna olja in maščobe	}	- 1 specialni kontejner
- barve, črnila, lepila, smole		
- detergente		
- baterije in akumulatorje		
- ostanki za odlaganje oz. obdelavo	- 1 kontejner 5 m ³	
- nevarne frakcije	- 1 specialni kontejner	

3.3.2.2.2. Protipožarna oprema

4. DELO Z JAVNOSTJO PRI RAVNANJU Z ODPADKI

4.1. Vloga in pomen dela z javnostjo pri ravnanju z odpadki

Delo z javnostjo, pri katerem je v ospredju predvsem funkcija informiranja in vplivanja na obnašanje ter ravnanje posameznikov, mora biti ciljno zastavljeno.

Osnovni cilj odnosov z javnostjo je, da posamezniku oz. organizaciji uspe prepričati javnost, da se ravna, kakor to želi. V tem primeru gre predvsem za **enosmerno** komuniciranje, ki je v mnogih primerih sebično in upošteva le vlogo in pomen organizacije. Od javnosti se zahteva strogo spoštovanje navodil organizacije, njihovo neizvajanje pa se sankcionira.

Ta model se dobro obnese, kadar organizacija ni v konfliktni situaciji z javnostjo in kadar se javnosti splača, da spremeni svoje dosedanje ravnanje.

V primeru, da pride do konfliktnih situacij, je potrebno usklajevanje medsebojnih razmerij.

Konfliktna situacija nastaja **dvosmerno**, ker posamezniki oz. organizacija zahtevata spoštovanje svojih norm, člani javnosti pa zahtevajo, da se pri izvajanju upoštevajo njihove pripombe.

V teh primerih je potrebno ugotoviti, kaj je najbolj optimalna rešitev in jo poskušati v praksi realizirati. Njeno izvajanje ne sme ogroziti medsebojnih odnosov obeh partnerjev. Rešitev mora težiti k čim večji zadovoljnosti potreb in zahtev obeh partnerjev, saj udeleženci odnosov z javnostmi želijo biti enakovreden partner, želijo uravnoteženo komuniciranje in dialog.

Delo z javnostjo potrebujejo organizacije ter posamezniki, saj sodobno poslovanje zahteva nenehno medsebojno komuniciranje.

Delo z javnostjo bo uspešno, medsebojno sodelovanje pa bo doseglo cilj, če bodo vsi vključeni čim podrobneje seznanjeni o vseh sestavinah sodelovanja.

Organizacije bodo uspešne, kadar izpolnijo svoje poslanstvo in namere za katere so organizirane. Tudi posamezniki, člani javnosti bodo zadovoljni, kadar bodo njihova pričakovanja izpolnjena.

Doseganje medsebojnega sporazumevanja in spoštovanja ter upoštevanje dogovorjena, je eden glavnih ciljev na področju odnosov z javnostjo.

Organizacije, ki imajo dobre odnose z javnostjo in v celoti zadovoljujejo njena pričakovanja, so v prednosti pred drugimi. Take organizacije zlahka realizirajo dolgoročno zastavljene cilje.

4.2. Argumenti za delo z javnostjo pri ravnanju z odpadki

Argumenti za delo z javnostjo pri ravnanju s komunalnimi odpadki :

- ravnanje s komunalnimi odpadki ima socialne posledice, saj je povezano s stroški povzročiteljev odpadkov ali nosilcev odgovornosti ravnanja z njimi,
- javnost ima priznan status partnerja, zato je proces sodelovanja javnosti pogoj za uspeh celotnega projekta,
- odločitve, ki jih podpira javnost, lažje dobijo legitimnost pri občinskih oblasteh,
- vključevanje javnosti omogoča, da se med njo in izvajalci razvijajo humanejši odnosi, saj se partnerja dobro spoznata,
- odzivanje javnosti je ena pomembnejših funkcij, ki izvajalcu omogoča sprejemanje novih odločitev,
- v primeru, ko javnost novim predlogom izvajalca ne nasprotuje, povečuje možnosti za uspešno uresničitev projekta,
- če se ravnanje s komunalnimi odpadki načrtuje skupaj s predstavniki javnosti, zmanjšuje možnost za odtujenost obnašanja povzročiteljev odpadkov in
- člani javnosti so lahko dragocen vir informacij, ki jih lahko izvajalec uporabi in na ta način pripomore k izboljšanju obstoječa stanja.

Kljub navedenim argumentom, se v praksi pojavljajo nasprotja med javnostjo - povzročitelji komunalnih odpadkov na eni ter izvajalci javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki na drugi strani.

Del problemov nastaja kot posledica motenj v komuniciranju, saj so le - te praviloma tehničnega značaja, zato jih lahko odpravimo z uporabo primernih medijev in postopkov pri komuniciranju.

Delno pa nastajajo nesoglasja kot rezultat nasprotnih interesov, saj bi bilo nekorektno pričakovati, da bi bila s predlogom izvajalcev navdušena celotna javnost, čeprav je predlog dober in predstavljen po vseh pravilih komuniciranja.

Zavedati se je potrebno, da vseh različnih interesov v prostoru ni moč uskladiti in združiti.

4.3. Sodelovanje javnosti pri ravnanju z odpadki

Sodelovanje javnosti v procesu načrtovanja in odločanja o sistemu ravnanja s komunalnimi odpadki je pravica, ki jo zagotavlja sodobna demokratična ureditev.

Sodelovanje bi naj javnosti omogočilo, da se vključi v procese odločanja ter tako bistveno vpliva na končne odločitve.

Žal pa je mnogokrat sodelovanje javnosti v procesih odločanja enosmerno ali celo manipuliranje z njo.

Vključevanje javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki ima naslednja cilja :

- informiranje javnosti o novi storitvi in
- omogočiti aktivno sodelovanja tistim, ki to želijo.

Vpliv javnosti na odločitve pri ravnanju z odpadki je različen. Nekaterih mnenje ne zanima, zato informacij ne iščejo, drugi pa se pred odločitvijo posvetujejo s strokovnimi organizacijami.

Da bi se dosegel čim večji učinek, se mora dobro pretehtati katere, kdaj, komu in kako se bodo informacije posredovale.

Pogoj za sodelovanje javnosti pri ravnanju z odpadki je njen odziv, ki se izraža kot :

- javnomnenjske raziskave o posameznih vprašanjih,
- med izvajalci in povzročitelji odpadkov se vzpostavi dialog,
- javnost lahko izbira med različnimi ponujenimi rešitvami,
- javnost lahko oblikuje svoje predloge in
- javnost so (odloča) s posredovanjem svojih predstavnikov ali neposredno.

Neposredno (so) odločanje je možno le redko, predvsem kadar gre za majhne skupine ali za problem, ki pritegne zelo specifično kategorijo javnosti : prebivalce stanovanjskih blokov, manjše vasi, uporabnike stavbe (knjižnice, šole, bolnice) in podobno, drugače pa javnost izbere predstavnike, ki zastopajo njo in njene interese.

Eno od osnovnih pravil pri vključevanju javnosti naj bo : ljudem nikoli ne postavljati vprašanja naravnost : »Kaj hočete ?« Vzrok za številne neuspele poizkuse je bil prav v tem napačnem vprašanju. Zelene informacije se bodo prej pridobile z drugače postavljenimi vprašanji in sicer z vprašanji o potrebah, željah, nezadovoljstvu, itd.

4.4. Pristopi za spodbujanje javnosti za sodelovanje pri načrtovanju ravnanju z odpadki

Za spodbujanje javnosti pri vključevanju v nove sisteme ravnanja z odpadki so na razpolago različni organizacijski pristopi.

4.4.1. Organiziranje javnih tribun

Javna tribuna je oblika sodelovanja javnosti, ki je aktivna in že organizirana.

Prednost tega pristopa je, da se na enem mestu zberejo člani javnosti, ki jih predstavitvena tematika zanima in zastopajo različne poglede na njeno rešitev.

Pomanjkljivosti pri organiziranju javnih tribun so :

- vodenje take tribune je, zaradi različnih interesov, izredno zahtevno,
- razprava je pogosto razpršena na različne, tudi druge teme,
- vključena je le aktivna in organizirana javnost, ki jo tematika zanima in
- nekateri posamezniki neradi nastopajo pred številnim občinstvom.

4.4.2. Organiziranje posvetovalnih skupin

Posvetovalne skupine se organizirajo ob specifičnih problemih, s ciljem pridobiti čim podrobnejše informacije za lažje odločanje.

Prednost posvetovalnih skupin je, da se člani javnosti lahko posvetujejo s strokovnjaki o vprašanjih, ki jih zanimajo in dobijo informacije, ki so jim osnova za odločanje.

Delo posvetovalnih skupin je običajno občasno in se zaključi, ko je odločitev sprejeta.

4.4.3. Vključevanje v občinske odbore komunalnega gospodarstva

V občinske odbore komunalnega gospodarstva, ki so del občinske oblasti, se lahko javnost, glede na potrebe, vključuje stalno ali občasno. Člani javnosti imajo običajno opazovalni status, ki se nanaša zgolj na spremljanje dela občinskega odbora, saj javnost nima pravice odločanja..

Prednosti sodelovanja javnosti v teh odborih :

- za občinsko upravo je ta oblika vključevanja javnosti najbolj enostavna (finančno in organizacijsko),
- občinska uprava pridobi podatke o utripu (mnenju javnosti) na terenu,
- pri tej obliki vključevanja javnosti pogosto sodelujejo tudi ugledni posamezniki, ki lahko s svojim znanjem in ugledom koristijo pri delu odbora, itd.

Pomanjkljivosti sodelovanja javnosti v teh odborih :

- ker je število članov odborov omejeno, nekateri deli javnosti pri tej obliki ne morejo sodelovati in
- člane odborov pogosto ne določa javnost sama, temveč občinske oblasti.

4.4.4. Vključevanje v delo občinskih in krajevnih organov

Da bi pritegnili tudi pasivni ali neorganizirani del javnosti, lahko lokalna skupnost (občina, krajevna skupnost) imenuje predstavnika, ki zastopa interese lokalnega prebivalstva.

Funkcija predstavnika je, da :

- posreduje informacije med javnostjo in organi lokalnih oblasti,
- sprejema odzive javnosti in jih posreduje občinski upravi,
- ugotavlja, katere javnosti so pasivne in spodbuja nastanek posvetovalnih skupin.

Njegovo imenovanje je smiselno zlasti, kadar gre za konfliktno situacijo pri ravnanju s komunalnimi odpadki, manj pa pri pripravi načrtov.

Eden od načinov, kako doseči intenzivno vključevanje javnosti v procese načrtovanja ravnanja z odpadki, je pritegnitev posameznikov ali skupin, ki lahko izvedejo posamezne faze pri programu sodelovanja javnosti.

Člani javnosti lahko sodelujejo pri :

- terenskih raziskavah,
- organizaciji sestankov,
- pripravi in distribuciji informativnih gradiv, pripravi razstav,
- ustvarjanju ugodnega mnenja o novem sistemu, itd.

4.4.5. Organiziranje iger

S sodelovanjem v obliki iger, javnost spozna različne interese posameznih udeležencev v načrtovanju. Posamezniki ali manjše skupine prevzamejo vlogo občinskih svetnikov, svetovalcev pri ravnanju z odpadki, stanovalcev, občinske uprave in tiska. Najprimernejša je skupina, ki ima od 20 do 30 udeležencev. Takšna oblika sodelovanja je predvsem izobraževalna, saj javnost tako spozna proces načrtovanja, zlasti pa vlogo in interese ostalih sodelujočih.

4.4.6. Informacijsko središče

Informacijska središča se ustanovljajo, ko je sistem v fazi uvajanja. Središče opravlja dve funkciji : javnosti stalno ponuja sveže informacije o poteku načrtovanja in splošne informacije o sistemu (brošure, video projekcije), hkrati pa javnosti omogoča, da ves čas načrtovanja sodeluje s svojimi mnenji.

Prednosti informacijskega središča :

- stalnost pretoka informacij (vsak dan je odprto nekaj ur) in
- dopušča osebno, neformalizirano komuniciranje, tako, da izvajalci lahko vzpostavijo stik tudi s tistimi posamezniki, ki se sestankov ne udeležujejo in ne želijo javno nastopati.

Pomanjkljivosti informacijskega središča :

- finančno, organizacijsko in kadrovsko je zelo zahtevno.

4.5. Motiviranost javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki

Na motiviranost pri ravnanju s komunalnimi odpadki močno vplivajo izkušnje iz preteklosti, saj doživeta razočaranja pri javnosti povzročajo nelagodje in nejevoljo ali pa vodijo v iskanje drugačnih poti, s katerimi bi lahko vplivali na odločitve (lobiranje pri politikih, pritiski v množičnih medijih, radikalni upori, protestne akcije, itd.).

Če namerava izvajalec v načrtovanje vključiti tudi javnost, mora vzpostaviti stik z njo že na začetku dela :

- javnost mora informirati o začetku dela, ciljih in kar je zelo pomembno - o fazah dela, in
- če mu bodo razmere dopuščale, mora z javnomnenjsko raziskavo ugotoviti odnos javnosti do nove situacije (novih predlogov).

Javnost mora imeti ves čas načrtovanja novega sistema ravnanja z odpadki možnosti za medsebojno komuniciranje. Tako bo lahko osebno postavljala vprašanja in pridobivala nanje odgovore, prav tako pa bo lahko posredovala svoja mnenja v zvezi s problemi, ki se pojavljajo.

Pomembno je tudi, da bo javnost, ki se je aktivno vključila v načrtovanje, o usodi svojih pobud povratno informirana, drugače utegne motivacija pri javnosti počasi usahnuti. Če javnost ne bo spoznala rezultatov svojega vključevanja, bo enostavno prenehala sodelovati.

Motiviranost javnosti za vključevanje v ravnanje z odpadki izhaja iz potrebe po nadzoru nad potmi ravnanja s komunalnimi odpadki. Z razvojem industrije se tudi struktura in količine odpadkov zelo spreminjajo. Danes se vse bolj srečujemo z velikimi količinami nevarnih industrijskih odpadkov, ki zahtevajo drugačno ravnanje kot v preteklosti. Javnost ne želi, da bi le - ti končali v njeni neposredni bivalni in / ali delovni sredini.

Javnost je motivirana za sodelovanje v procesih ravnanja s komunalnimi odpadki, saj sama proizvaja del teh odpadkov in sama zanje nima ustreznih rešitev. Zaveda se, da je bilo v preteklosti zaradi napačnega ravnanja vrsto nepopravljivih škod, katerih posledice sta čutila človek in narava (epidemije, ekološke nesreče, itd.).

Motiviranost oz. aktivnost javnosti za sodelovanje pri ravnanju s komunalnimi odpadki se poveča ob spremembah obstoječih sistemov ravnanja z odpadki, vpeljevi novih sistemov, gradnji objektov in naprav za ravnanje z odpadki, ekoloških nesrečah, itd.

4.6. Reagiranje javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki

V fazi, ko javnost sprejme informacijo o novem sistemu ravnanja s komunalnimi odpadki, napravi ali objektu, nanjo tudi reagira.

Javnost lahko s svojim obnašanjem reagira na naslednje načine :

- **ugodno**, kar pomeni, da novo storitev ali objekte sprejema,
- **neugodno**, kar pomeni, da novo storitev ali objekte zavrača in
- **nevtrarno**, kar pomeni, da sploh ne reagira.

Od obnašanja javnosti je v največji meri odvisen nadaljnji potek uresničevanja nove zamisli. Zato je naloga izvajalcev, da se na reagiranje javnosti (povzročiteljev odpadkov) dobro pripravijo in imajo v vsakem trenutku pripravljene ukrepe za različna reagiranja.

Pri nastanku nove situacije, kot je uvajanje novega sistema ravnanja z odpadki, lahko pride do reagiranja javnosti na spodbude, saj ni nujno, da je v prvi akciji dosežen uspeh, če so povzročitelji reagirali tako, kot se je pričakovalo in načrtovalo.

Pri reagiranju javnosti mora izvajalec spremljati reagiranje posameznikov, skupin in javnosti v celoti, saj je obnašanje javnosti pri ravnanju s komunalnimi odpadki posledica obnašanja njenih posameznikov.

Člani javnosti (povzročitelji komunalnih odpadkov) kot potrošniki najrazličnejših izdelkov in storitev, pri katerih nastajajo odpadki so izpostavljeni najrazličnejšim vplivom.

Osnova tem vplivom je predvsem :

- družbeno politična ureditev družbe,
- ekonomsko - socialno stanje posameznikov in družbe v celoti,
- navade, potrebe, želje posameznikov družbe,
- zakonodaja, itd.

4.7. Problemi sodelovanja javnosti pri načrtovanju ravnanja z odpadki

4.7.1. Nereprezentativnost sodelujočih

Izvajalci javnih služb mnogokrat komunicirajo le z nekaterimi segmenti javnosti, ki pa pogosto niso reprezentativni predstavniki javnega mnenja (ali niso zakoniti predstavniki javnosti ali pa ni večinske zastopanosti javnosti). Po izkušnjah se v procese odločanja najbolj vključujejo srednji sloji prebivalstva.

Predlog :

- v oblikovanje novega sistema ravnanja z odpadki se naj vključi čim širši krog javnosti, ki oblikuje predloge za končno odločitev in
- pri odločanju o novem sistemu ravnanja z odpadki naj sodelujejo le izvoljeni predstavniki javnosti.

4.7.2. Konzervativnost javnosti

Za sodelujoče pri odločanju je pogosto značilen tako imenovani NIMBY sindrom : ne na mojem dvorišču, oz. ne pred mojim pragom. Gre za primere, ko se prizadeti prebivalci nikakor ne strinjajo s povečano obremenitvijo svoje neposredne okolice zaradi lokacij odlagališč, naprav in / ali objektov za ravnanje z odpadki in zavračajo vsakršen koli dialog.

Predlog :

- javnosti predstaviti prednosti in pozitivne primere načrtovanega sistema ravnanja z odpadki ter organizirati ogleds spremljajočih objektov in naprav, vse s ciljem, da bi javnost pridobila zaupanje v načrtovane spremembe.

4.7.3. Grožnja predstavniki demokraciji

Pretirano sodelovanje javnosti v procesih načrtovanja novega sistema ravnanja z odpadki, naprav in / ali objektov za ravnanje z odpadki lahko ogrozi moč izvršilne oblasti, zato naj bi se sodelovanje javnosti omejilo zgolj na informiranje in razprave; pri odločanju pa naj bi sodelovali le izvoljeni predstavniki javnosti.

Predlog :

- izvoljenim predstavnikom javnosti omogočiti reprezentativno zastopanje večinskih interesov javnosti ter jim zaupati odgovornost in pristojnost za odločanje in
- izvoljeni predstavniki javnosti naj svoje odločitve in odločitve organov, v katerih sodelujejo sporočajo javnosti.

4.7.4. Nezanimanje javnosti

Mnogokrat se dogaja, da javnosti ne zanima ravnanje z odpadki in se ne vključi v razprave o oblikovanju projekta, vključi se šele v drugi fazi, ko je le - ta že v izvajanju in jo le - to prizadene.

Predlog :

- za povečanje zanimanja javnosti pri ravnanju z odpadki je potrebno najprej ugotoviti vzroke za njeno nezanimanje,
- na podlagi ugotovljenih vzrokov je potrebno pripraviti strategijo aktivnosti, ki bodo javnost spodbudile,
- bodoče aktivnosti morajo temeljiti na predstavitvi problemov, ki lahko nastanejo z nepravilnim ravnanjem z odpadki, da bi se javnosti preko tega pričela zanimati za ravnanje z odpadki.

4.7.5. Nekulturno reagiranje javnosti

Mnogi člani oz. predstavniki javnosti niso pripravljeni prisluhniti argumentom izvajalcev in zato prihaja do konfliktnih situacij, predvsem v zavračanju ravnanja z odpadki, kjer še le to ni uvedeno oz. zavračanje novega načina ravnanja z odpadki, kjer je to že uvedeno.

Predlog :

- člane javnosti, ki kljub vsem prizadevanjem izvajalca zavračajo nov sistem ravnanja, je potrebno opozoriti na sprejete odločitve državnih in občinskih organov,
- člane javnosti je potrebno seznaniti z določbami občinskega odloka o ravnanju z odpadki, ki predpisujejo sankcije za določena ravnanja, ki so v nasprotju z omenjenim odlokom.

4.7.6. Neizpolnjena pričakovanja javnosti

Prvotno zastavljeni cilji, zlasti vključevanje revnejših in oddaljenejših povzročiteljev v sistem ravnanja z odpadki, lahko v mnogih primerih pripomorejo k razočaranjem in neuspehom glede pričakovanj o zastavljenih ciljih.

Predlog :

- izvajalec ravnanja z odpadki mora spoštovati predpise in obveznosti, ki jih je prevzel ob sprejemu ravnanja z odpadki,
- v fazi načrtovanja novega sistema ravnanja z odpadki se morajo upoštevati tudi želje in potrebe občanov, vendar ob upoštevanju možnosti za njihovo realizacijo,
- neopravljeno delo, ki nastane po krivdi izvajalca, mora le - ta v najkrajšem času opraviti, prizadetim pa se opravičiti, kajti na ta način bo javnost dobila ponovno zaupanje v delo izvajalca.

4.7.7. Izobraženost in usposobljenost izvajalcev

Izvajalci so v pretežni meri izobraženi in usposobljeni za izvajanje javne službe, slabše pa za komuniciranje s predstavniki javnosti. Problem neusposobljenosti kadrov izvajalca za komuniciranje pri ravnanju s komunalnimi odpadki v mnogih primerih privede do konfliktnih situacij.

Predlog :

- pred pričetkom uvajanja novega sistema ravnanja z odpadki je potrebno opraviti pregled usposobljenosti delavcev za bodoče ravnanje z odpadki,
- z novim sistemom ravnanja z odpadki morajo biti seznanjeni vsi zaposleni delavci izvajalca, ki so vključeni v ravnanje z odpadki,
- usposabljanje in izobraževanje delavcev, ki so vključeni v sistem ravnanja z odpadki mora biti stalna naloga,
- od usposobljenosti in pripravljenosti zaposlenih je v veliki meri odvisen rezultat pričakovanj novega sistema.

4.7.8. Vrednotenje učinkovitosti sodelovanja

Sodelovanje javnosti pri ravnanju s komunalnimi odpadki se običajno ne nagraduje. V okviru letnih načrtov, se morajo pripraviti akcije, ki povzročitelje motivirajo k še boljšemu sodelovanju pri ravnanju s komunalnimi odpadki (brezplačni ogledi naprav in objektov za ravnanje z odpadki, družabna srečanja, nagradne igre, itd.).

Predlog :

- izvajalec mora spremljati povzročitelje odpadkov pri izvajanju ločenega zbiranja,
- javnosti je potrebno predstaviti rezultate ločenega zbiranja odpadkov v preteklem letu,
- pri tem se naj navedejo območja, kjer so doseženi najboljši rezultati,
- povzročitelje odpadkov, ki so pri ravnanju dosegli najboljše rezultate je potrebno javno predstaviti in jih z nagradami spodbuditi k še boljšemu delu.

4.7.9. Sankcioniranje zavračanja sodelovanja

Neizvajanje dogovorjenega se običajno sankcionira, kar pri mnogih vnaša dodatno nejevoljno in odpor za sodelovanje.

Predlog :

- kakor pozitivno delo posameznikov in območja ravnanja z odpadki, tako mora tudi negativno delo pri ravnanju z odpadki (zavračanje zbiranja odpadkov, zavračanje ločenega zbiranja odpadkov, itd.), biti predstavljeno širši javnosti.
- člane take javnosti je potrebno ponovno obiskati, jim predstaviti sistem in opozoriti na sankcije, ki jih čakajo ob ponovnem zavračanju.

5. STROŠKI

5.1. Prva faza ločenega zbiranja in prevzemanja komunalnih odpadkov

- informativno gradivo	112.500,00 SIT
- vrečke za plastiko in embalažo iz plastike	1.020.000,00 SIT
- zabojniki za ločene frakcije	1.080.000,00 SIT
- ureditev prostora zbiralnic ločenih frakcij	1.000.000,00 SIT
- obisk povzročiteljev	200.000,00 SIT

SKUPAJ

3.412.500,00 SIT

5.2. Druga faza ločenega zbiranja in prevzemanja komunalnih odpadkov

- informativno gradivo	900.000,00 SIT
- dokumentacija za zbirni center	400.000,00 SIT
- ureditev prostora za zbirni center	17.500.000,00 SIT
- nabava kontejnerjev za frakcije	1.400.000,00 SIT
- nabava kontejnerja za olja,...	900.000,00 SIT
- nabava kontejnerja za nevarne frakcije	3.000.000,00 SIT
- protipožarna oprema	200.000,00 SIT
- oprema za razstavljanje	500.000,00 SIT

SKUPAJ

24.800.000,00 SIT

6. ZAKLJUČEK

Zaradi omejenosti prostora za odlaganje odpadkov in zahtev zakonodaje, da je dovoljeno odlagati le obdelane odpadke, je potrebno aktivnosti ob pospešenem ločevanju odpadkov, usmeriti tudi k uvajanju postopkov njihove predobdelave oz. predelave.

Izvajanje sistema ločenega zbiranja komunalnih odpadkov je smiselno in smotrno le ob doslednem sodelovanju vseh povzročiteljev odpadkov ter odgovornih za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja ostankov komunalnih odpadkov.

Pri tem je pomembno, da se razmišljanja o sedanjem ravnanju s komunalnimi odpadki usmerijo k razmišljanjem o bodočem sistemu. K temu pa lahko pripomorejo le točne in pravočasne informacije.

Predstavljeni sistem zagotavlja, da bodo vsi odgovorni za smotrno in racionalno bodoče ravnanje s komunalnimi odpadki v Vaši občini informirani o novem sistemu ravnanja s komunalnimi odpadki, kar jim bo omogočilo aktivno sodelovanje.

Izdelano v Murski Soboti,

Izdelal :

Franc KNAUS, oec.

Direktor :

Rudi HORVAT, univ. dipl. prav.

Viri in literatura :

- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 32 / 93),
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Ur. list RS, št. 32 / 93),
- Nacionalni program varstva okolja (Ur. list RS, št. 83 / 99),
- Strateške usmeritve Republike Slovenije za ravnanje z odpadki (Poročevalec Državnega zbora RS, št. 36 / 96),
- Pravilnik o ravnanju z odpadki (Ur. list RS, št. 84 / 98 in 20 / 01),
- Pravilnik o odlaganju odpadkov (Ur. list RS, št. 21 / 00),
- Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. list RS, št. 104 / 00),
- Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Ur. list RS, št. 21 / 01),
- Odpadki v Sloveniji, dr. Jani Zore in Dušan Marc, Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana, november 2001
- Bio Pa S – modeli ravnanja z odpadki družbe Saubermacher, Avstrija
- Integralni koncept ravnanja z odpadki v Republiki Sloveniji, konzorcij podjetij november 1991 – nagrajena naloga

Opombe :

- Opomba 1 : Vir podatkov : Občina Sv. Jurij ob Ščavnici
- Opomba 2 : Obseg gospodarjenja z odpadki – shema 1
- Opomba 3 : Krožni tok dobrin – shema 2
- Opomba 4 : Ločeno zbiranje in prevzemanje odpadkov : I. faza – shema 3
- Opomba 5 : Ločeno zbiranje in prevzemanje odpadkov : II. faza – shema 4
- Opomba 6 : Zabojniki za zbiranje ostankov komunalnih odpadkov – slika 1
- Opomba 7 : Vrečke za zbiranje in prevzemanje PET – slika 2
- Opomba 8 : Vrečke za zbiranje in prevzemanje ostale plastike – slika 3
- Opomba 9 : Zabojniki za zbiranje papirja – slika 4
- Opomba 10 : Zabojniki za zbiranje stekla – slika 5
- Opomba 11 : Zabojniki za zbiranje kovin – slika 6
- Opomba 12 : Zabojniki za zbiranje plastike – slika 7
- Opomba 13 : Ravnanje s prevzetimi odpadki : I. faza – shema 3
- Opomba 14 : Ravnanje s prevzetimi odpadki : II. faza – shema 4
- Opomba 15 : Ravnanje s prevzetimi odpadki : III. faza – shema 5
- Opomba 16 : Ravnanje z odpadki v regijskem centru – shema 6
- Opomba 17 : Mehanska predobdelava odpadkov – shema 7
- Opomba 18 : Zbiralnica ločenih frakcij – volumen 240 I – slika 8
- Opomba 19 : Zbirni center – slika 9

SLIKE

SHEME

6.1. Prva faza ločenega zbiranja in prevzemanja komunalnih odpadkov

- informativno gradivo 900 izvodov x 125 SIT	112.500,00 SIT
- vrečke za plastiko in embalažo iz plastike 12 mesecev x 2 vrečki x 850 povzr. x 50,00	1.020.000,00 SIT
- zabojniki za ločene frakcije	1.080.000,00 SIT
- papir 40 kom x 240 l x 9.000 = 63.000,00	
- steklo 40 kom x 240 l x 9.000 = 63.000,00	
- kovine 40 kom x 240 l x 9.000 = 63.000,00	
- ureditev prostora zbiralnic ločenih frakcij - 40 zbiralnic x 25.000 SIT	1.000.000,00 SIT
- obisk povzročiteljev 850 povzročiteljev : 35 na dan = 25 dni 25 dni x 8 h = 200 h x 1.000 SIT / h	200.000,00 SIT
<hr/>	
SKUPAJ	3.412.500,00 SIT

6.2. Druga faza ločenega zbiranja in prevzemanja komunalnih odpadkov

- informativno gradivo 900 izvodov x 100 SIT	900.000,00 SIT
- dokumentacija za zbirni center	400.000,00 SIT
- ureditev prostora za zbirni center	17.500.000,00 SIT
podlaga : 50 x 10 m x 20.000 SIT / m ² = 10.000.000 SIT	
streha : 50 m x 10 m x 15.000 SIT / m ² = 7.500.000 SIT	
- nabava kontejnerjev za frakcije	1.400.000,00 SIT
- nabava kontejnerja za olja,...	900.000,00 SIT
- nabava kontejnerja za nevarne frakcije	3.000.000,00 SIT
- protipožarna oprema	200.000,00 SIT
- oprema za razstavljanje	500.000,00 SIT